

Ukážka č. 1

/ K uvedenej ukážke sa vzťahujú všetky úlohy od 01 - 07/

Carlos Busquets: Dobrodružstvá škriatka Valentína

Medzitým sa zišli všetci morskí škriatkovia a víly a zvedavo si malého host'a obzerajú. Ešte nikdy nevideli na vlastné oči ozajstného pozemského škriatka, svojho vzdialeného príbuzného.

Keď sa Valentín trochu spamätal, porozprával svojim láskavým záchrancom o svojej láske ku krásnej Celestínke, o tom, ako letel s labuťou Klementínkou hľadať modrého vtáka Šťastliváka, o strašnom drakovi a búrke.

Nezabudol ani na čarodejníka a červeného papagája, ktorý mu ukradol klietku. Nakoniec si smutne vzdychol:

„Teraz už je iste všetko stratené.“

01. K akému literárnemu útvaru patrí ukážka?

(A) rozprávka	(B) balada	(C) pieseň	(D) román

02. V ukážke sa nachádza:

(A) výkladový slohový postup	(B) opisný slohový postup	(C) informačný slohový postup	(D) rozprávací slohový postup

03. Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?

(A) Čarodejník ukradol vtáka Šťastliváka	(B) Čarodejník ukradol klietku
(C) Čarodejník ukradol Klementínku	(D) Čarodejník ukradol morského škriatka

04. Posledná veta ukážky je:

(A) polopriama reč	(B) nepriama reč	(C) priama reč	(D) epická reč

05. Zvieracie podstatné meno papagáj sa skloňuje podľa vzoru:

(A) chlap	(B) stroj	(C) dub	(D) kost'

06. Neohybný slovný druh ku je

(A) častica	(B) spojka	(C) citoslovce	(D) predložka

07. Akým umeleckým jazykovým prostriedkom je slovné spojenie morskí škriatkovia?

(A) personifikácia	(B) epiteton	(C) zdobenina	(D) metafora

Ukážka č.2

/ K uvedenej ukážke sa vzťahujú všetky úlohy od 08 – 13/

Z rudných surovín sa získava železo, olovo, zinok, meď a drahé kovy. Vyrábajú sa z nich predmety dennej potreby. Drahé kamene sa používajú nielen v klenotníctve, ale aj napr. v technike a v palubných prístrojoch kozmetických lodí.

Z nerudných surovín má veľký význam pre potravinársky a chemický priemysel ťažba kamennej soli. Stavebný materiál poskytujú horniny piesok, štrk, žula, čadič a iné.

08. Určte jazykový štýl ukážky č. 2:

(A) administratívny	(B) hovorový	(C) náučný	(D) umelecký

09. Určte z ukážky č.2, ktoré slovné spojenie je v lokáli plurálu:

(A) v palubných prístrojoch	(B) z nerudných surovín	(C) kamennej soli	(D) dennej potreby

10. Z ukážky vyplýva, že kamenná soľ je

(A) zdravá surovina	(B) rudná surovina	(C) nezdravá surovina	(D) nerudná surovina

11. V ktorej skupine slov sú všetky slová napísané pravopisne správne?

(A) priemysel, koryto, ryzoto	(B) priemysel, víťaz, bylina	(C) priemysel, vydím, ríchlo	(D) priemysel, stríko, jazyk

12. Ktoré z nasledujúcich slov je nesprávne rozdelené na slabiky?

(A) che – mi – cký	(B) prís – tro – joch
(C) pos – ky – tu – jú	(D) ne – ru – dných

13. Slovné spojenie v klenotníctve sa skloňuje podľa vzoru

(A) žena	(B) srdce
(C) stroj	(D) mesto

Ukážka č.3

/ K uvedenej ukážke sa vzťahujú všetky úlohy od 14 – 19/

Štefan Moravčík: Bol raz jeden chamtivec

Bol raz jeden chamtivec,

ten túžil mať každú vec.

Veľkú vilu, auto, chatu,

plachetnicu, vaňu zlatú.

Zohnal si hneď to i to –

bazén a v ňom koryto...

Nevedel, čo robiť potom,

ohradil sa novým plotom.

A tam s'aby väzeň leží,

nevidieť ho spoza mreží.

14. Určte z ukážky č. 4 rým prvých štyroch veršov básne:

(A) striedavý, abab	(B) obkročný, abba	(C) združený, aabb	(D) prerývaný, abcb

15. Určte ukážku z hľadiska literárneho druhu:

(A) epika	(B) lyrika
(C) báseň	(D) dráma

16. Ktorý z uvedených jazykových prostriedkov je prirovnanie?

(A) ohradil sa novým plotom	(B) ten túžil mať každú vec	(C) vaňu zlatú	(D) A tam s'aby väzeň leží

17. Ostrý a uštipačný autorov výsmech sa volá

(A) satira	(B) humor
(C) žalospev	(D) príslovie

18. Ohybný slovný druh väzeň je

(A) prídavné meno	(B) podstatné meno	(C) zámeno	(D) číslovka

19. Zámeno ten je

(A) osobné	(B) opytovacie	(C) neurčité	(D) ukazovacie

Ukážka č.4

/ K uvedenej ukážke sa vzťahujú všetky úlohy 20 – 25/

Univerzita oslavuje

Bratislava – Najväčšia a najstaršia vysoká škola na Slovensku – Univerzita Komenského v Bratislave, oslavuje 95. výročie svojho vzniku. Budúci utorok 6.mája chystá podujatie pre verejnosť s názvom Daj si puding s Amosom. Na filozofickej fakulte, ktorá patrí k najstarším na univerzite, študoval aj významný publicista Slavo Kalný. Uznávaný novinár, ktorý písal aj o masových deportáciách do stalinových gulagov, o násilnom združstevňovaní či útekoch ľudí cez tzv. železnú oponu, nedávno oslávil 85. narodeniny.

/ Plus JEDENDEŇ/

20. Určte jazykový štýl ukážky č.4

(A) administratívny	(B) hovorový	(C) publicistický	(D) umelecký

21. Určte, ktoré z tvrdení vyplýva z ukážky:

(A) Slavo Kalný študoval na prírodovedeckej fakulte.	(B) Slavo Kalný študoval na pedagogickej fakulte.
(C) Slavo Kalný študoval na fakulte manažmentu	(D) Slavo Kalný študoval na filozofickej fakulte.

22. Akým slovtvorným postupom vzniklo slovo najstaršia?

(A) odvodzovaním	(B) skladaním	(C) skracovaním	(D) spájaním

23. Pomnožné podstatné meno narodeniny sa skloňuje podľa vzoru

(A) dub	(B) žena	(C) vysvedčenie	(D) mesto

24. Určte správne synonymum k slovu deportácia:

(A) únos	(B) ponižovanie	(C) vyst'ahovanie	(D) sklamanie

25. Určte, ktoré z tvrdení vyplýva z ukážky:

(A) Slavo Kalný oslávil 85 rokov.	(B) Slavo Kalný oslávil 95 rokov.	(C) Slavo Kalný oslávil 75 rokov	(D) Slavo Kalný oslávil 65 rokov.

Pravopisný test

Doplň v texte chýbajúce písmená.

Teplo z Vincových handier v _prchalo. Sprvoti len akoby ihlami p_chalo, ale potom ho prikrčilo ako v ľadovom kúpeli. Tmavé a fialové kruh_ mihali sa mu pod očami. Spodná čeľusť sa mu ro_triasla. Nemohol zatvoriť ústa. Strach sa ho zmocnil, neznám_ strach.

O_zrel sa. Janova chalupa sa už strat_la v hust_ch chumáčoch sne_u. Je tam akýsi čiern_ fl'ak,

ale je to v_soko a na boku. Biele míľnik_ trčia zo závejo_ ako obrovsk_ chlapské p_ste.
V_nco začul mraučať decko. Malo taký hlas ako Janov_ dcéra. V_strašený sa obzrel, ale za
ním sa ťahajú len š_roké stupaje. Vinco schádza k rieke. Nezastavuje sa v hlbokom kor_te
a na druhom brehu vchádza do hust_ch vrbyn. Za vrbinam_vystupuje príkry kopec. Vpravo
nad pl'acom sa černie c_ntorín. Strhol si vlniak a kryštálik_snehu mu padajú do dlhých
vlaso_.